

Checklista truckar

Datum: .....

Arbetsplats: .....

1. Riskbedömning, instruktioner		
Fråga	Ja	Nej
1.1	Har riskbedömning av truckanvändningen genomförts? (3 § AFS 2006:5)	
1.2	Har arbetstagare och skyddsombud getts möjlighet att medverka? (4 § AFS 2001:1)	
1.3	Har arbetsstället haft tillbud eller olycka med truck?	
1.3.1	Har utredning gjorts av tillbudet/olyckan? (9 § AFS 2001:1)	
1.3.2	Finns rutiner för att anmäla tillbud/olyckor till AV? (§ 2 AMF, 5 § AFS 2001:1)	
1.4	Har de åtgärder vidtagits som riskbedömningen/tillbudet/olyckan ger anledning till? (5 § AFS 2006:5, 10 § AFS 2001:1)	
1.5	Finns lokalt anpassade regler/instruktioner för arbetet med truck? (14 § AFS 2006:4)	
1.5.1	Är det klargjort vem som ska se till att reglerna följs? (6 § AFS 2003:4)	
1.6	Har truckförare och medhjälpare skyddsskor vid lastning och lossning med truck? (14 § AFS 2006:5, 4 § 2001:3)	

Kommentarer

1.1 Riskbedömning innebär att granska och bedöma de förhållanden som har betydelse för personalens säkerhet och hälsa. En vägledning kan vara punkterna i denna checklista eller i ADI 514, s 12-13.

Följande ska undersökas:

- Hur truckarna ska användas, t ex för höga lyft, körning med skymd sikt?
- Miljön där truckarna ska användas, finns t ex påkörningsrisker, klämrisker?
- Egenskaperna hos truckarna, finns t ex vältningsrisker?
- De belastningsergonomiska förhållandena
- Behovet av skyddsutrustning
- Arbetstagarnas praktiska och teoretiska kunskaper
- Behovet av skötsel och underhåll av trucken

1.1 och 1.3 Riskbedömning och sammanställning av tillbud/olyckor ska alltid göras skriftligt.

1.5 Viktigt att vid behov upprätta körregler/ instruktioner för är t ex:

- tillsyn av trucken före körning, felanmälan
- körning inomhus respektive utomhus, körning på allmän väg
- körning i hiss, på lastkaj, i lutningar, när lasten skymmer sikten
- körning på lastbilsflak (Se punkt 8 i checklistan.)
- stapling av gods, särskilt fristapling, maxlast i pallställage
- personlyft med arbetsborg monterad på truckens gafflar (Se punkt 4 i checklistan.)
- skyddsskor ska användas

1.5.1 För att bekämpa buskörning och olämplig attityd till truckkörningen är det viktigt att det är tydligt gjort i uppgiftsfördelningen vem som ska se till truckförarna arbetar på lämpligt sätt.

1.6 Skyddsskor ska vara personliga (6 och 7 §§ AFS 2001:3 om användning av personlig skyddsutrustning).

2. Kunskaper och tillstånd

Fråga	Ja	Nej
2.1		
2.2		
2.3		
2.4		
2.5		
2.6		

Kommentarer

2.1 Den som fått till uppgift att leda arbetet med truck ska ha kunskaper om:

- vilka risker som finns i verksamheten
- de regler som berör truckhanteringen
- åtgärder som förebygger olycksfall och ohälsa

Särskild ansvarsutbildning för arbetsledare anordnas av flera av organisationerna som bedriver truckförarutbildning.

2.2 och 2.3 Truckföraren ska ha dokumenterade kunskaper och färdigheter motsvarande TLP 2 (truckläroplan 2) i:

- gällande säkerhets- och trafikregler, både allmänna och företagets interna
- sina rättigheter och skyldigheter som truckförare,
(t ex att vägra köra en truck som inte är säker, att hindra andra från att gå under upplyft last, att inte låta obehöriga använda trucken)

- aktuella trucktyper och dess manövrering, arbetsätt, stabilitet och belastningsgränser

- säkerhetskontroll och dagligt underhåll

- metoder för godshantering med truck

- hantering av hälso- och miljöfarligt gods

- ett ergonomiskt riktigt arbetsätt

Fackförbunden kan ha avtal med arbetsgivarorganisationen om utbildning för truckförare.

2.4 Tillståndet ska inte förväxlas med det s k truckkortet, som är ett utbildningsbevis. Tillståndet kan dras in, t ex vid överträdelse av regler. Uppgiften att dra in körtillståndet bör ligga på någon högt upp i hierarkin.

2.5 Den som råder över arbetsstället är normalt samordningsansvarig och ska upprätta regler för externa förare truckanvändning samt ha rutiner för att kontrollera att externa truckförare har tillstånd att köra truck Externa förare ska ha skriftligt tillstånd från sin egen arbetsgivare. I slutändan är det dock samordningsansvariga företagets regler som säger om externa förare ska få köra truck på det aktuella arbetsstället.

2.6 Det är inte tillåtet att minderåriga kör lyftande truck. Vissa undantag finns dock:

- a) Truckens totalvikt är under 2 ton och arbetet sker under tillsyn av instruktör och på jämnt, plant och hårdgjort underlag
- b) Uppgiften ingår i lärarledd undervisning och är förlagd till plats för sådan undervisning
- c) Uppgiften ingår i yrkesutbildning och sker under tillsyn av instruktör
- d) Truckföraren har fullgjort yrkesutbildning för uppgiften, t ex TLP 2

Minderårig som kör truck enligt undantag b, c eller d ovan måste ha fullgjort sin skolplikt samt fylla minst 16 år under kalenderåret.

3. Belastningsergonomi

3.1 Arbetsställningar och arbetsrörelser

Fråga	Ja	Nej
3.1.1 Kan förarstolen justeras individuellt? (2 § AFS 1998:1, A 4.1, 8 § AFS 2006:5)		
3.1.2 Sker regelbundet underhåll av förarstolen? (2 § AFS 1998:122 § 2006:5)		
3.1.3 Är stolen vibrationsdämpad? (A 4.1, 8 § AFS 2006:5, 3 § AFS 2005:15)		
3.1.4 Är motståndet i reglagen lagom/tillräckligt lågt? (A 2.2, 8 § AFS 2006:4, 3 § AFS 1998.1)		
3.1.5 Är reglagen placerade och utformade så att kroppens leder hålls i neutralläge? (2 § AFS 1998:1)		
3.1.6 Finns hjälpmedel för att underlätta sikten vid höga lyft? (2 § AFS 1998:1)		
3.1.7 Sker på- och avstigning på ett enkelt/riskfritt sätt? (2 § AFS 1998:1)		

Kommentarer

Används lämplig truck för uppgiften?

Vanliga problem vid truckkörning är:

-Nackbesvär, ofta orsakat av sidsittande körning eller hantering i pallställ med vriden/bakåtböjd nacke. En truckförare gör ca 2000 huvudvridningar per timme. En stol som är vridbar 20-30° kan minska risken för belastningsbesvär.

-Armbågsbesvär, truckhantering på små ytor medför ofta mycket rattvridningar. Besvärerna kan minskas med mindre ratt med hög styrservoöverkan.

-Vibrationer, viktigt med bra stol (vibrationsdämpad) och att golven är jämna, hela och underhålls.

3.1.1 Kan finnas behov att justera stolen både i höjd, djup och fjädring.

3.1.2 Slitna siddynor ska bytas och inställning av stol och fjädring ska gå lätt

3.1.3 Bedöms utifrån behovet, t ex underlaget man kör på och hur lång tid man kör. (Se även punkt 8.6) Insatsvärden och gränsvärden för helkroppsvibrationer finns i AFS 2005:15 om vibrationer. Obs! Redan vid insatsvärdet ska åtgärder vidtas för att minska exponeringen.

3.1.4 Motståndet bör vara så att det går lagom lätt samtidigt som risken för ofrivillig påverkan är liten.

3.1.5 Med neutralläge menas att kroppens leder ej ska vara kraftigt böjda eller sträckta. Pedaler bör vara så att de inte tvingar föraren att hålla foten i en uppåt vinklad ställning redan innan pedalen trycks ned. Upp- och nedfällbara armstöd kan vara en fördel för att avlasta nacke och skuldror.

3.1.6. Hjälpmedel kan vara tiltbar förarplats eller kamera och monitor för bättre sikt uppe vid höga pallställ.

Förprogrammerade fasta stopphöjder anpassade till pallställets bärplan underlättar också vid lyften Skyddstakets utformning påverkar sikten och arbetsställningen vid lyft.

3.1.7 Hur ofta måste man stiga av och på trucken? Används rätt truck till uppgiften? Fälls ståplattan på ledtrucken ned så ofta att det innebär en belastning? Med tryckavkännare i ståplattan kan fast ståplatta användas, alt ståplattan lämnas nere. Trucken kan då inte köras av gående förare, utan endast då föraren står på ståplattan.

3.2	Manuell hantering		
3.2.1	Är det endast undantagsvis som lyft över axelhöjd och under knähöjd sker? (2 och 3 §§ AFS 1998:1)		
3.2.2	Är det sällan som bördor över 15 kg lyfts manuellt? (3 § AFS 1998:1)		
3.2.3	Undviks helt lyft av bördor som väger över 25 kg? (3 § AFS 1998:1)		
3.2.4	Skär tung manuell hantering med bra arbetsställningar/arbetsrörelser? (2 och 3 §§ AFS 1998:1)		
3.2.5	Finns tillgång till tekniska hjälpmedel för den manuella hanteringen? (3 § AFS 1998:1)		
<p>Kommentarer</p> <p>3.2 För att få en bild av den totala situationen på en arbetsplats, d v s att identifiera de mest belastande/tyngsta arbetsuppgifterna, kan det vara relevant att en belastningsergonomisk riskbedömning genomförs. Det är viktigt att bedöma hur de manuella lyften utförs och bördans beskaffenhet. Prioritera genom att åtgärda det värsta och det som är lätt att åtgärda snabbt. Viktigt att beakta personalens kunskaper gällande belastningsergonomi och riskerna i och med manuell hantering.</p> <p>3.2.2. och 3.2.3 Jämför bedömningsmodellen för lyft på sid 43 i AFS 1998:1 om belastningsergonomi.</p> <p>3.2.4. Symmetriska lyft och rörelser ska eftersträvas, särskilt om bördorna bedöms som tunga. Bördans gripbarhet är också viktig att beakta. Lyften bör ske inom underarmsavstånd och med rak rygg.</p> <p>3.2.5 T ex lyftbord, saxlyft eller ledtruck med automatisk höjjustering för bra arbetshöjd vid varuplockning. Vacuumlyftar eller andra lyfthjälpmedel för plock av tunga artiklar.</p>			
3.3	Arbetsorganisation		
3.3.1	Har förarna möjlighet att få avbrott från körningen under varje arbetad timme? (4 § AFS 1998:1)		
3.3.2.	Skär arbetsrotation eller arbetsväxling till andra arbetsuppgifter? (4 § AFS 1998:1)		
<p>Kommentarer</p> <p>3.3 Sittande arbetsställning under 8 timmars arbetsdag bör inte förekomma. Pauser från körning behöver inte bara innebära inaktivitet. Det viktigaste är att de, förutom raster, ger variation. Det kan t ex ske genom att variera sittande, stående och gående arbete.</p>			
3.4	Kunskaper		
3.4.1	Har personalen kunskaper om vilka de belastningsergonomiska riskerna i arbetet är och hur de kan undvikas eller minskas? (6 § AFS 1998:1)		
3.4.2	Har personalen kunskap om tidiga tecken på överbelastning? (6 § AFS 1998:1)		
3.4.3	Har personalen getts möjlighet att på plats träna in riktiga arbetsställningar och arbetsrörelser och lära sig hur hjälpmedel ska användas? (6 § AFS 1998:1)		
3.4.4	Får nyanställda kunskaper enligt ovan? (6 § AFS 1998:1)		
<p>Kommentarer</p> <p>3.4 Utbildning, helst teoretisk och praktisk, ska ske med återkommande intervall. Även nyanställda ska få detta och det är viktigt att kunskapskraven lyfts fram även i verksamheter med hög personalomsättning. Om det inte finns tillräcklig ergonomisk kompetens inom företaget bör extern resurs anlitas för utbildning.</p>			

4. Personlyft		
Fråga	Ja	Nej
4.1 Tillfälliga lyft med arbetskorg monterad på truckens gafflar		
4.1.1	Riskbedöms tillfälliga personlyft med truck innan arbetet påbörjas? (4 § AFS 2006:7)	
4.1.2	Är de arbetsmoment som utförs vid lyften tillfälliga och kortvariga? (7 § AFS 2006:7)	
4.1.3	Har kombinationen truck/arbetskorg genomgått första besiktning? (19 och 23 §§ AFS 2006:7)	
4.1.3.1	Om nej: Har truck och arbetskorg använts för personlyft före 1 juli 2007?	
4.1.4	Har arbetskorgen korrekt skyltning/märkning? (5 § AFS 2006:7)	
4.2 Med förarlyftande plocktruck		
4.2.1	Är plocktruck avsedd för lyft av förare 1,2 m eller högre besiktigad? (4 - 8 §§ AFS 2003:6)	
4.2.1.2	Om nej: När togs trucken i bruk? År.....månad.....	
<p>Kommentarer</p> <p>4.1.1 Svensk standard SS 3628 kan vara till hjälp vid riskbedömningen. Följande ska vid riskbedömning särskilt undersökas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - truckens och arbetskorgens lämplighet för uppgiften - stabiliteten vid rådande underlag - arbetstagarnas kunskaper och färdigheter - andra aktiviteter och arbeten i närheten <p>Truckens maxlast vid 600 mm tyngdpunktsavstånd och max lyfthöjd ska vara minst 4 ggr arbetskorgens totalvikt (bilaga A, punkt 3.1).</p> <p>Det är inte tillåtet att utföra tillfälliga personlyft med hjullastare, traktorer, teleskoptruckar eller grävmaskiner.</p> <p>4.1.3 En första besiktning som utförts enligt äldre regler gäller som besiktning enligt de nya föreskrifterna.</p> <p>4.1.3.1 Om utrustningen använts för personlyft före 1 juli 2007 får den användas utan första besiktning fram t o m 1 juli 2008.</p> <p>4.1.4 Skyltningen/märkning ska bl a innehålla uppgifter om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maxlast i korgen - antal personer korgen är avsedd för - vilka truckar korgen är avsedd att användas med - vilka kontroller som ska utföras innan korgen används (Bilaga A, punkt 4.6 och 4.7) <p>4.2.1 Besiktning ska ske varje år enligt bilaga 1, rad 13. Gäller plocktruckar avsedda för lyft av förare, ej truckar med arbetskorg monterad på gafflarna.</p> <p>4.2.1.2 För CE-märkt truck gäller att besiktning ska ha skett senast 1 år och 2 månader efter att trucken togs i bruk.</p> <p>Utrustning som inte besiktigats enligt AV:s regler eller som inte bedömts erbjuda betryggande säkerhet är förbjuden att användas.</p>		

5. Tillsyn och underhåll

Fråga	Ja	Nej
5.1		
5.2		
5.3		

Kommentarer

5.1 Tillsyn före körning kan t ex omfatta:

- laddning
- oljeläckage
- syranivå i batteri
- däckslitage
- instrument och reglage
- hydraulfunktioner i ändläge
- kontroll av färd- och parkeringsbroms
- styrning

Truckens bruksanvisning kan också ge information om vilken tillsyn före körning som ska ske.

Om flera förare kör trucken är det lämpligt att ett kontrollkort för daglig tillsyn följer med trucken.

5.2 Fortlöpande tillsyn kan innebära daglig tillsyn/tillsyn före körning enligt punkt 5.1.

Service och underhåll bör ske med intervall anpassat efter truckens driftförhållanden eller minst 1 gång/år oberoende av drifttid. Vid tvåskiftdrift kan lämpligt intervall vara 1 gång/kvartal. Truckens bruksanvisning kan ge information om rekommenderat serviceintervall.

Standarder finns för gaffelkontroll. Enligt SS-ISO 5057 ska gaffelkontroll ske årligen, om nödvändigt med oförstörande spricksökning. Gaffelarm som har reparerats ska genomgå provbelastning enligt SS-ISO 2330.

5.3 Återkoppling är viktigt för att motivera föraren att anmäla fel. Föraren är skyldig enligt AML att följa givna föreskrifter och rapportera allvarliga och omedelbara faror i arbetet.

6. Laddningsplatsen

Fråga	Ja	Nej
6.1 Är laddningsplatsen väl avgränsad och med god ordning? (8 § AFS 1988:4)		
6.2 Är laddningsplatsen tillräckligt ventilerad? (9 § AFS 1988:4)		
Är laddningsplatsen utrustad med:		
6.3 - lätt tillgänglig brandsläckare på uppskyldad plats? (12 § AFS 1988:4)		
6.4 - förbudsskylt mot öppen eld? (10 § AFS 1988:4)		
6.5 - lätt tillgänglig ögonspolningsanordning på uppskyldad plats? (11 § AFS 1988:4)		
6.6 - skyddsglasögon för underhåll av batteri? (5 § AFS 1988:4)		
6.7 - tvättmöjlighet? (11 § AFS 1988:4)		
6.8 - skriftliga instruktioner för laddning och underhåll av batteri? (13 § AFS 1988:4)		

Kommentarer

6.1 Truckladdning ska ske i särskilt rum eller på särskild markerad plats.

6.2 Särskilt truckladdningsrum ska ha frånluftsventilation. Vid laddning av (enstaka) truckar ute i lagerutrymme är lokalens luftvolym normalt så stor att inget extra krav på ventilation behövs.

6.3 Pulver- eller kolsyresläckare krävs, eftersom det finns elektrisk utrustning.

6.5 Risk för stänk vid underhåll, t ex kontroll och påfyllning av batterivatten samt risk för batteriexplosion. Ögonspolning ska kunna ske under minst 15 minuter med vatten tempererat i intervallet 20-30° C (9 § AFS 1999:7). Fasta anordningar för ögonspolning behöver spolas igenom regelbundet för att säkerställa funktion och kvalitet.

6.6 Heltäckande skorglasögon eller ansiktsvisir krävs.

6.7 Behovet av tvättmöjlighet får bedömas i förhållande till det underhåll som behöver utföras där. Det räcker om tvättmöjligheten finns någonstans i anslutning till laddningsplatsen.

6.8 Instruktioner kan t ex ta upp:

- undvik gnistbildning: laddaren ansluts innan strömbrytaren slås på och strömbrytaren slås av innan laddaren kopplas bort
- ventileras väl runt batteriet vid laddning
- använd skyddsglasögon och handskar vid påfyllning av vatten

7. Truckens skyddsutrustning

OBS! De tekniska kraven i bilagorna gäller endast när respektive risk finns vid användningen av en truck.
I checklistan finns endast hänvisningar till icke CE-märkta truckar. För CE-märkta truckar kan de tekniska kraven avvika från de i bilaga A i AFS 2006:5. Truckar som släppts ut på marknaden från och med år 1996 ska vara CE-märkta.

7.1	Ledtruck	Tekniska krav i bilaga A, 8 § AFS 2006:5	
	tillverkare.....trucktyp.....		
	årsmodell.....serienr.....CE-märkt?.....		
	Finns bruksanvisning?.....försäkran om överensstämmelse?.....		
	Hur mycket används trucken?.....tim alt min/dag		
Fråga		Ja	Nej
7.1.1	Finns fungerande sk magbrytare? (A 5.2)		
7.1.2	Är hjulen avskärmade? (A 5.3)		
7.1.3	Fälls förarplattformen upp automatiskt när föraren kliver av? (A 5.4)		
7.1.4	Finns fungerande signalhorn? (A 2.4)		
7.1.5	Har trucken laststöd? (A 2.3)		

Kommentarer

7.1.1 Den sk magbrytaren, (säkerhetsbrytare på styrarmen) kan antingen stoppa trucken eller ändra truckens färdriktning. CE-märkta truckar, t ex Linde och Jungheinrich, kan vara konstruerade så att magbrytaren kopplas ur då föraren står på plattformen. Viktigt att dessa riskbedömts för den miljö de används i med tanke på klämrisken.

7.1.3 Alternativ för CE-märkt truck kan vara att trucken inte går att köra om föraren inte står på förarplattformen.

7.1.5 Här krävs en bedömning av rasrisken CE-märkta ledtruckar som lyfter över 1,8 meter ska vara förberedda för montering av laststöd. För höga lyft är det ofta bättre att använda en annan typ av truck än ledtruck.

7. Truckens skyddsutrustning

OBS! De tekniska kraven i bilagorna gäller endast när respektive risk finns vid användningen av en truck.
I checklistan finns endast hänvisningar till icke CE-märkta truckar. För CE-märkta truckar kan de tekniska kraven avvika från de i bilaga A i AFS 2006:5. Truckar som släppts ut på marknaden från och med år 1996 ska vara CE-märkta.

7.2	Åktruck	Tekniska krav i bilaga A, 8 § AFS 2006:5
	tillverkare.....	trucktyp.....
	årsmodell.....	serienr.....CE-märkt?.....
	Finns bruksanvisning?.....	försäkran om överensstämmelse?.....
	Hur mycket används trucken?.....	tim alt min/dag

Fråga		Ja	Nej
7.2.1	Är förarplatsen utförd så att föraren inte oavsiktligt kan hålla en fot utanför trucken då den körs, t ex s k vänsterfotbrytare? (A 4.4)		
7.2.2	Finns fungerande parkeringsbromsvarnare? (A 4.3)		
7.2.3	Är trucken utrustad för att minska riskerna om trucken välter? (A 4.2)		
7.2.4	Finns fungerande signalhorn? (A 2.4)		
7.2.5	Har trucken skyddstak? (A 2.3)		
7.2.6	Kan ev. draganordning säkras mot ofrivillig urkoppling? (A 2.5)		

Kommentarer

7.2.1 Vänsterfotbrytare ska finnas på ståstaplare och truckar med sidsittande förare. Alternativt till vänsterfotbrytaren kan en varningsanordning finnas som varnar föraren om han/hon inte håller foten på plats.

7.2.2 Alternativt kan p-bromsen ansättas automatiskt då föraren lämnar förarplatsen. Obs! Punkten gäller ej CE-märkta truckar.

7.2.3 Truck med sittande förare i åkriktningen ska ha midjebälte om inte trucken har helt omslutande förarhytt, ett chassi som på var sida är minst 600 mm bredare än hytten eller ett stabiliseringssystem som hindrar trucken från att välta. Kravet gäller även CE-märkta truckar.

Om det finns bälte ska detta användas, om det inte är uppenbart onödigt.

7.2.5 Här krävs en bedömning av rasrisken. CE-märkt truck som lyfter över 1,8 meter ska dock ha skydd mot nedfallande föremål från egen hantering.

7.2.6 Draganordningen kan vara fjäderbelastad eller försedd med någon typ av låsning/spärr.

8. Lokalerna				
Fråga			Ja	Nej
	Har lokalerna:			
8.1	- separering av truckar och gående	(11 § AFS 2006:5, 56 och 57 §§ AFS 2000:42)		
8.2	- speglar på ställen med skyddssikt	(11 § AFS 2006:5, 56 § AFS 2000:42)		
8.3	- avkörningsskydd alt varselmärkning på lastkaj	(64 och 76 §§ AFS 2000:42, 3 § AFS 1997:11)		
8.4	- tak över lastkaj utomhus	(65 § AFS 2000:42)		
8.5	- truckgångar fria från uppställt gods och annat material	(11 § AFS 2006:5)		
8.6	- hela och jämna golv, utan trösklar o dylikt i transportvägen	(42 § AFS 2000:42)		
8.7	Finns maskindriven lastbrygga eller lyftbord monterad vid lastkaj?			
8.7.1	Om ja: Är lastbryggan eller lyftbordet besiktigat?	(4 - 8 §§ AFS 2003:6)		
8.7.2	Om nej: När togs lastbryggan eller lyftbordet i bruk? År.....månad.....			
8.8	Är lastkaj och lastbrygga anpassade till höjden på de fordon som angör? (9-10 §§ AFS 2006:4)			
8.9	Finns rutiner och utrustning för att säkra fordon/lastbärare vid lastkaj? (13 § AFS 2006:5)			
Kommentarer				
<p>8.1 Truckar och gående kan separeras med räcken eller med linje. Viktigt att ha skyddsräcken utanför dörrar eller anslutande korridor som leder rakt ut mot en truckgång.</p> <p>8.3 Om lastkaj trafikeras av truck ska avkörningsskydd finnas på de delar av lastkaj där angöring inte sker. Avkörningsskyddet ska vara minst 30 cm högt, varselmärkt och tillräckligt kraftigt för att fånga upp trucken.</p> <p>8.4 Taket ska skydda mot snöras, fallande istappar och mot nederbörd som kan orsaka isbildning och halka.</p> <p>8.7 Besiktning ska ske vartannat år enligt bilaga 1, rad 14. För CE-märkt lastbrygga/lyftbord gäller att besiktning ska ha skett om anordningen togs i bruk för mer än 2 år och 2 månader sedan.</p> <p>8.8 Alltför branta lutningar innebär att det blir tungt att lasta manuellt eller att det blir svårt att manövrera trucken i vinkeln mellan fordonsflak och lastbrygga. Olyckor har skett då alltför låga fordon varit placerade vid kaj och lastbryggan inte känt av detta. Lastbryggan har då återgått till upphöjt läge utan att truckföraren märkt det, med påkörning och klämning som följd.</p> <p>8.9 Fordon/växelflak ska vara säkrade mot förskjutning innan trucken får köra ombord, t ex genom klossning eller förankring i lastkajen. För enstaka ombordkörning med mindre ledtruck kan ilagd p-broms räcka som säkring. Även lastbrygga ska vara säkrad. Viktigt att truckföraren försäkras sig om att flakets bärighet är tillräcklig innan han/hon kör ombord.</p> <p><i>Lastbrygga/lyftbord som inte besiktigats enligt AV:s regler eller som inte bedömts erbjuda betryggande säkerhet är förbjuden att använda.</i></p>				

9. Pallställ

OBS! De tekniska kraven i bilagan gäller endast när respektive risk finns vid användningen av pallstället.

Fråga	Ja	Nej
Är pallställ utrustade med:		
9.1 - påkörningsskydd på utsatta ställen (8 §, bilaga A, punkt 3.2 AFS 2006:4)		
9.2 - balkspärrar (5 § AFS 1981:15)		
9.3 - skylt som anger maxlast per sektion och bärplan (8 §, bilaga A, punkt 3.2 AFS 2006:4)		
9.4 -genomskjutningsskydd (8 §, bilaga A, punkt 3.2 AFS 2006:4)		
9.5 - förankring (8 §, bilaga A, punkt 3.2 AFS 2006:4)		
9.6 - rasskydd över passager/arbetsplatser i pallställen? (2 och 12 §§ AFS 1981:15)		
9.7 Sker inlagring i pallställ på Europa-pall (EUR-pall)? (3 § AFS 1981:15)		
9.8 Sker dokumenterad årlig kontroll av pallställ? (18-21 §§ AFS 2006:4)		
9.9 Finns monteringsanvisning till pallstället?		

Kommentarer

9.1 Hörn och gavlar är ofta särskilt utsatta. Även pelare i ett lagerutrymme kan behöva förses med påkörningsskydd.

9.2 Ska förhindra ofrivillig urhakning av balken då last tas ned från pallstället.

9.3 Räcker om det finns skyltar på gavlarna om samma vikter gäller för alla bärplan/sektioner i pallstället.

9.4 Viktigt där gods plockas manuellt och där oskyddade personer kan vistas samtidigt som truckhantering sker.

9.5 När ras sker beror det ofta på en kombination av dålig förankring och påkörning. Pallställen ska i första hand vara förankrade i golv. Var uppmärksam på asfaltgolv, då de inte klarar samma belastning som betonggolv, varken från förankringen eller från pallställets stolpfot. Utomhus används ofta asfalt som underlag.

Om förankring i vägg eller tak krävs för stabiliteten är det viktigt att kontrollera att fastighetens konstruktion klarar belastningen. Om det inte är möjligt att förankra i vägg eller tak kanske pallstället måste göras lägre eller monteras ihop med ett parallellt ställ, så att basytan blir större.

9.7 Gods på engångspall kan sättas ovanpå en EUR-pall eller ett mellanlägg, så slipper man plocka om godset.

9.8 Innan ett pallställ tas i bruk ska kontroll ske att monteringen gjorts enligt anvisningarna. Därefter bör årlig kontroll ske enligt standarden nedan. Kontroll kan ske genom besiktning av någon med sakkunskap eller genom egenkontroll om tillräckliga kunskaper finns. Se svensk standard SS 2240 "Lagerinredningar - pallställ".

9.9 Monteringsanvisningen behövs för att man ska kunna kontrollera montering och belastning vid flytt eller förändring av pallstället. Har bärbalkar tagits bort, t ex för att ge utrymme för en arbetsplats i pallstället eller för att ge utrymme för högt gods, kan högsta tillåtna last på bärplanen ovanför minska, p g a att stolparna tål mindre belastning.

Fristapling får endast ske av stabilt och väl sammanhållet gods. Det understa godset måste tåla höga belastningar. Det är olämpligt att fristapla i anslutning till område där gångtrafik sker.

Senast ändrad 2008-08-28